

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1992

Vyhlásené: 10.07.1992

Časová verzia predpisu účinná od: 10.07.1992

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

361

PRESEDNÍCTVO FEDERÁLNEHO ZHROMAŽDENIA

vyhlasuje úplné znenie zákona z 18. decembra 1959 č. 76 Zb. o niektorých služobných pomeroch vojakov, ako vyplýva zo zmien a doplnení vykonaných Ústavou Československej socialistickej republiky z 11. júla 1960 č. 100 Zb. v znení ústavného zákona z 20. apríla 1990 č. 101 Zb., ústavným zákonom o československej federácii z 27. októbra 1968 č. 143 Zb. v znení ústavného zákona z 20. decembra 1970 č. 125 Zb., ústavným zákonom o zmenách v sústave federálnych ústredných orgánov štátnej správy, na čele ktorých stojí člen vlády Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky, z 19. júla 1990 č. 296 Zb., zákonom z 5. júna 1969 č. 59 Zb., zákonom z 18. decembra 1969 č. 150 Zb., zákonom zo 17. novembra 1970 č. 100 Zb., zákonom z 21. júna 1978 č. 65 Zb., zákonom zo 14. marca 1990 č. 74 Zb., zákonom z 15. mája 1991 č. 228 Zb., zákonom z 30. januára 1992 č. 77 Zb. a zákonom z 23. apríla 1992 č. 226 Zb. ZÁKON

o niektorých služobných pomeroch vojakov

Národné zhromaždenie Československej republiky sa uznieslo na tomto zákone:

§ 1

Zákon upravuje niektoré právne pomery občanov Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky konajúcich službu v ozbrojených silách Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky od začiatku výkonu a po celú dobu trvania aj po ukončení ich vojenskej činnnej služby.

DIEL I

VOJENSKÁ PRÍSAHA, OBČIANSKE A POLITICKÉ PRÁVA VOJAKOV

§ 2

(1) Vojenská prísaha je slávnostným záväzkom pre plnenie povinností pri obrane štátu vyplývajúcich pre vojakov najmä z ústavy, zákonov, vojenských poriadkov a rozkazov.

(2) Vojaci sú povinní zložiť prísahu:

„Ja, vojak ozbrojených síl, vedomý si svojich občianskych a vlasteneckých povinností, slávnostne vyhlasujem, že budem verný Českej a Slovenskej Federatívnej Republike.

Budem vojakom statočným a disciplinovaným a budem plniť ustanovenia vojenských poriadkov. Svedomite sa budem učiť ovládať vojenskú techniku a zbrane a pripravovať sa na obranu slobody a nezávislosti Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky.

Pre obranu vlasti som pripravený nasadiť aj svoj život.

Tak prisahám!“.

§ 2a **Petičné právo**

Petičné právo vojakov v činnej službe vo veciach súvisiacich s výkonom služby (§ 11 ods. 1) sa obmedzuje na žiadosti, návrhy a sťažnosti jednotlivých osôb.

Združovacie právo

§ 2b

(1) Zákazom činnosti politických strán a politických hnutí (ďalej len „strany a hnutia“):¹⁾ v ozbrojených silách sa na účely tohto zákona rozumie najmä zákaz usporadúvania politických zhromaždení, vykonávania politickej agitácie vo vojenských objektoch a pri činnosti ozbrojených síl mimo vojenských objektov. Právo vyjadriť v rozhovore politické presvedčenie zostáva nedotknuté.

(2) Vojaci z povolania nesmú byť členmi strán a hnutí.

(3) Pri politickej činnosti nesmú vojaci v činnej službe a v zálohe nosiť vojenskú rovnošatu.

(4) V zamestnaní (§ 11 ods. 3) nesmú vojaci v činnej službe vykonávať politickú agitáciu; nadriadení nesmú ovplyvňovať vojakov v činnej službe svojimi politickými názormi a brániť im vo vyjadrovaní politického presvedčenia.

§ 2c

(1) Združovanie vojakov v činnej službe v združeniach, ktoré nemajú politický charakter (ďalej len „združenia“), sa spravuje osobitnými zákonmi,²⁾ pokiaľ tento zákon neustanovuje inak.

(2) Činnosť v združeniach môžu vojaci v činnej službe vykonávať iba mimo zamestnania.

(3) Pri činnosti v združeniach mimo vojenských objektov nesmú vojaci v činnej službe a v zálohe nosiť vojenskú rovnošatu, pokiaľ Federálne ministerstvo obrany alebo Federálne ministerstvo vnútra neustanoví inak.

(4) Federálne ministerstvo obrany a Federálne ministerstvo vnútra sú oprávnené pozastaviť

- a) členstvo vojaka v činnej službe v združení, pokiaľ jeho činnosť v združení narušuje službu alebo je v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi,
- b) činnosť združenia vojakov v činnej službe, pokiaľ narušuje službu alebo je v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi.

DIEL II **VOJENSKÉ HODNOSTI**

§ 3

(1) Vojenská hodnosť (ďalej len „hodnosť“) je výrazom morálnych kvalít, vojenských znalostí, skúseností a schopností veliť vojskám alebo vykonávať funkcie v štáboch a zariadeniach ozbrojených síl.

(2) Hodnosti sa udeľujú vojakom s prihliadnutím na ich morálne a odborné kvality, výsledky služobnej činnosti, zásluhy, funkčné zaradenie a dĺžku vojenskej služby.

§ 4

Ustanovujú sa tieto hodnosti:

- a) mužstva: vojak a slobodník,
- b) poddôstojníkov: desiatnik, čatár, rotný,
- c) práporčikov: rotmajster, nadrotmajster, podpráporčík, práporčík, nadpráporčík,
- d) dôstojníkov: podporučík, poručík, nadporučík, kapitán, major, podplukovník, plukovník,
- e) generálov: generálmajor, generálporučík, generálpukovník, armádny generál.

§ 5

Vymenúvanie a povyšovanie do hodnosti

(1) Vojakom v činnej službe a v zálohe, ktorí neboli vymenovaní alebo povýšení do vyšších hodností, prislúcha hodnosť vojaka.

(2) Do vyšších hodností možno vymenovať alebo povýšiť len vojakov s potrebnými duševnými schopnosťami a telesnou zdatnosťou, ktorí spĺňajú odborné požiadavky ustanovené všeobecne záväznými právnymi predpismi vydanými Federálnym ministerstvom obrany a Federálnym ministerstvom vnútra.

(3) Do hodností generálov vymenúva a povyšuje na návrh vlády Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky prezident Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky. Do hodností dôstojníkov, práporčikov a poddôstojníkov vymenúvajú a povyšujú minister obrany Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky a minister vnútra Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky alebo orgány nimi na to splnomocnené.

§ 6

Odňatie vyššej hodnosti

(1) Vyššia hodnosť

- a) sa odníme vojakovi za obzvlášť závažné porušenie povinností a konanie smerujúce proti ústavnému zriadeniu Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky a jej ozbrojeným silám,
- b) sa môže odňať vojakovi, ktorý sa dopustil závažného konania, ktoré je v rozpore s ustanovením vojenskej prísahy, morálnymi a odbornými požiadavkami kladenými na príslušníka ozbrojených síl.

(2) Vojakom, ktorým sa vyššia hodnosť odňala, prislúcha hodnosť vojaka.

(3) Odňatie hodnosti navrhujú komisie zriadené ministrom obrany Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky a ministrom vnútra Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky.

(4) Generálom odníma hodnosť prezident Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky na návrh vlády Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky. Ostatným vojakom odnímajú hodnosť minister obrany Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky a minister vnútra Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky, práporčíkom a poddôstojníkom aj orgány nimi na to splnomocnené.

(5) Ustanovenia Trestného zákona o strate vojenskej hodnosti zostávajú nedotknuté.

§ 7

Udeľovanie hodnosti

(1) Vojakom možno udeliť vyššiu hodnosť, než ktorú skutočne majú, na dobu, po ktorú to vyžaduje funkcia alebo služobná úloha, ktorými boli poverení.

(2) Udelením hodnosti sa nemení branný pomer.

(3) Vojakom, ktorým sa hodnosť udelila, prislúchajú práva a povinnosti spojené s touto hodnosťou; udelenie hodnosti ale nezakladá nárok na úpravu platu alebo dávok nemocenskej starostlivosti a dôchodkového zabezpečenia.

(4) Hodnosť udeľujú orgány, ktoré sú oprávnené do nej vymenúvať.

§ 8

Zrušený

DIEL III VOJENSKÁ ROVNOŠATA

§ 9

(1) Vojaci v činnej službe sú povinní nosiť vojenskú rovnošatu, odznaky, ako aj iný predpísaný výstroj, pokiaľ minister obrany Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky alebo minister vnútra Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky neurčí inak.

(2) Vojaci z povolania môžu nosiť mimo času zamestnania občiansky odev.

(3) Predpisy o vojenskej rovnošate, odznakoch a inom výstroji vydajú minister obrany Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky a minister vnútra Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky, ktorí určia aj zásady pre nosenie vojenskej rovnošaty vojakmi mimo činnej služby a určia pritom ich práva a povinnosti.

DIEL IV USTANOVOVANIE VOJAKOV DO FUNKCIÍ

§ 10

(1) Vojaci sa vyberajú a ustanovujú do funkcií v súlade s potrebami ozbrojených síl podľa odborných kvalít, veliteľských a organizačných schopností so zreteľom na osobné vlastnosti, občiansku bezúhonnosť a zodpovedajúce vzdelanie a prax. Minister obrany Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky a minister vnútra Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky ustanovia, do ktorých funkcií sa ustanovenie spája s podmienkou výberového konania. Výberové konanie vyhlasuje minister obrany Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky alebo minister vnútra Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky a zároveň určí komisiu, ktorá vyberie vojakov z povolania pre výkon ustanovenej funkcie. Podrobnosti ustanoví Federálne ministerstvo obrany a Federálne ministerstvo vnútra všeobecne záväzným právnym predpisom.

(2) Vojakov ustanovujú do funkcií a odvolávajú ich z nich prezident Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky, minister obrany Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky a minister vnútra Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky alebo orgány nimi na to splnomocnené. Vojakov možno ustanoviť len do voľných funkcií.

(3) Prezident Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky ustanovuje:

- a) na návrh ministra obrany Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky náčelníka Generálneho štábu Česko-slovenskej armády, veliteľa vojenských veliteľstiev Západ, Stred a Východ, veliteľa letectva a protivzdušnej obrany Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky a náčelníka Civilnej obrany Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky;

- b) na návrh ministra obrany Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky a ministra dopravy Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky veliteľa železničného vojska,
- c) na návrh ministra vnútra Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky veliteľa vojsk ministerstva vnútra.

(4) Minister obrany Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky môže poveriť vojakov z povolania dočasným výkonom funkcií v ustanovovacej právomoci prezidenta Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky, ak sú také funkcie voľné a ich obsadenie nestrpí odklad.

(5) Ustanovenie odsekov 2 až 4 sa nevzťahuje na funkcie, do ktorých sú vojaci ustanovovaní podľa osobitných predpisov.³⁾

(6) Vojaci z povolania môžu byť ustanovení z vyšších funkcií do nižších:

- a) pri znížení počtov ozbrojených síl alebo v dôsledku organizačných zmien,
- b) zo zdravotných dôvodov podľa odporúčania vojenskej lekárskej komisie,
- c) na základe výsledku hodnotenia,
- d) na vlastnú žiadosť,
- e) ak nespĺňajú podmienku plánovaného vzdelania na výkon funkcie a jeho získanie odmietajú alebo začaté štúdium bez závažných dôvodov nedokončili.

Pri ustanovení vojaka z povolania do nižšej funkcie z dôvodov uvedených v písmenách a) a b) sa mu zachová po dobu jedného roka plat z predchádzajúcej vykonávanej funkcie, pokiaľ je to pre neho výhodnejšie.

§ 10a Odvolanie z funkcie

Vojaci sa odvolávajú z funkcie, do ktorej boli ustanovení, vždy pred ustanovením do inej funkcie, pri vyslaní na interné štúdium a pred prepustením z vojenskej činnej služby. Z funkcie nemožno odvolať pri pozbavení výkonu funkcie alebo prerušení výkonu funkcie.

§ 10b Pozbavenie výkonu funkcie

(1) Pri dôvodnom podozrení zo závažného porušenia služobných povinností alebo zo spáchania trestného činu, pokiaľ by ďalšie ponechanie vo funkcii ohrozovalo dôležitý záujem služby (§ 11 ods. 1), môže byť vojak dočasne pozbavený výkonu funkcie veliteľom, ktorý ho do funkcie ustanovil, alebo iným svojím priamym nadriadeným najmenej o dva stupne vyšším. Veliteľ, ktorý vojaka do funkcie ustanovil, do siedmich dní buď rozhodnutie potvrdí s uvedením doby trvania pozbavenia, alebo ho zruší.

(2) Dočasne pozbaviť výkonu funkcie možno najdlhšie na dobu nepresahujúcu tri mesiace, a ak sú dôvody pozbavenia výkonu funkcie predmetom trestného stíhania vojaka, do doby právoplatného rozhodnutia vo veci samej.

Prerušenie výkonu funkcie

§ 10c

(1) Vojakom z povolania sa preruší výkon funkcie na dobu nepresahujúcu tri mesiace, a dlhšie len so súhlasom ministra obrany Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky alebo ministra vnútra Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky, pri vojenskoodbornej nespôsobilosti na základe hodnotenia, pri skončení funkčného obdobia vo volených funkciách⁴⁾ a pri vylúčení zo štúdia alebo

zanechaní štúdia, ak sa súčasne nerozhodlo o ich ustanovení do inej funkcie alebo o prepustení zo služobného pomeru.

(2) Vojačkám z povolania sa do nástupu materskej dovolenky preruší výkon funkcie, ak ju z dôvodu tehotenstva nemôžu vykonávať.

(3) Vojakom z povolania možno prerušiť výkon funkcie:

- a) pri štúdiu v kurzoch presahujúcich dobu piatich mesiacov;
- b) pri plnení úloh v zahraničí nesúvisiacich s výkonom funkcie, do ktorej sú ustanovení, ak presahuje dobu troch mesiacov;
- c) pri neschopnosti na službu pre chorobu alebo úraz dlhšiu ako tri mesiace najdlhšie do uplynutia podpornej doby;
- d) po dobu materskej (ďalšej materskej) dovolenky;
- e) po dobu dovolenky bez nároku na peňažné náležitosti dlhšej ako 30 dní.

(4) Vojakom z povolania prerušuje výkon funkcie minister obrany Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky alebo minister vnútra Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky alebo orgány nimi na to splnomocnené.

(5) Po dobu prerušenia výkonu funkcie podľa odsekov 1 a 2 plnia vojaci z povolania úlohy podľa rozhodnutia veliteľa, ktorý o prerušení rozhodol.

§ 10d

(1) Pri prerušení výkonu funkcie možno jej výkonom poveriť iného vojaka z povolania alebo do nej ustanoviť iného vojaka z povolania. Oprávnenie na to má veliteľ, ktorý o prerušení rozhodol.

(2) Ak vojak nemôže vykonávať funkciu, do ktorej bol ustanovený, po dobu presahujúcu jeden mesiac a ak nejde o prerušenie výkonu funkcie podľa § 10c, možno výkonom tejto funkcie poveriť iného vojaka. Ustanovenie druhej vety odseku 1 platí obdobne.

§ 10e

Hodnotenie

(1) Hodnotenie je jedným z podkladov pre rozhodovanie vo veciach priebehu služby vojaka. Hodnotenie spracúva najbližší nadriadený veliteľ najmenej raz za dva roky a pri skončení vojenskej činnnej služby. Hodnotí sa vojenskoodborná spôsobilosť a služobné výsledky. S výsledkom hodnotenia musí byť vojak oboznámený.

(2) Proti hodnoteniu má vojak právo odvolať sa do siedmich dní od oboznámenia sa s hodnotením. O odvolaní rozhoduje nadriadený veliteľ, ktorý hodnotenie spracoval.

(3) Pri skončení vojenskej činnnej služby má vojak právo na vydanie písomného vyhotovenia hodnotenia, v ktorom sa musí zhodnotiť celý priebeh služby.

DIEL V

ČAS ZAMESTNANIA A DOVOLENKA

§ 11

Služba a zamestnanie

(1) Služba zahŕňa výkon zamestnania a všetky ostatné úkony, ktoré je vojak povinný plniť na zabezpečenie pripravenosti ozbrojených síl; trvá po celú dobu vojenskej činnnej služby. Služba

vojakov vychádza z požiadavky pripravenosti ozbrojených síl, ktorou sa rozumie ich schopnosť bezprostredne plniť ustanovené úlohy.

(2) Pohotovosťou sa rozumie prítomnosť vojakov vo vojenských objektoch alebo na miestach určených na plnenie ustanovených úloh. Dosiahnuteľnosťou sa rozumie povinnosť vojakov hlásiť svojmu veliteľovi miesto pobytu v čase mimo zamestnania a ich pripravenosť na určený signál a v určenom čase dostaviť sa na určené miesto. Pohotovosť a dosiahnuteľnosť nariaďuje veliteľ.

(3) Zamestnanie je činnosť vojaka presne vymedzená miestom a časom; jeho obsahom je plnenie povinností vyplývajúcich z funkcie, do ktorej je vojak ustanovený alebo pre ktorú sa pripravuje.

(4) Čas zamestnania vojaka z povolania je najviac 43 hodín v týždni. Do času zamestnania sa zahŕňa tiež výkon nepretržitej smeny. Na základe rozhodnutia veliteľa je vojak z povolania povinný vykonávať zamestnanie aj nad tento čas. Za čas zamestnania presahujúci 43 hodín v týždni možno udeliť náhradné voľno; za čas zamestnania presahujúci 48 hodín v týždni a za čas zamestnania v dňoch pracovného pokoja patrí náhradné voľno. Ustanovenie predchádzajúcej vety sa nevzťahuje na nepretržitý vojenský výcvik; za každé ukončené tri dni takéhoto zamestnania patrí jeden deň náhradného voľna. Náhradné voľno určí veliteľ tak, aby sa poskytlo v iný pracovný deň do jedného mesiaca od vzniku nároku.

(5) Rozvrhnutie času zamestnania v týždni určuje veliteľ tak, aby dni nepretržitého odpočinku v týždni pripadli podľa možnosti na sobotu a nedeľu; pokiaľ to povaha zamestnania vyžaduje, môže sa rozvrhnúť nerovnomerne.

(6) Dĺžka nepretržitej smeny nesmie presiahnuť 24 hodín. Vojak má najdlhšie po každých šiestich hodinách nepretržitého výkonu smeny nárok na prestávku na jedenie a oddych v trvaní najmenej 30 minút. Ak ide o smenu, ktorej výkon sa nemôže prerušiť, musí sa vojakom zabezpečiť primeraný čas na jedenie a oddych. Prestávky na jedenie a oddych sa započítavajú do času smeny. Medzi dvoma smenami sa ustanovuje čas nepretržitého odpočinku tak, aby medzi koncom nepretržitej smeny a začiatkom nasledujúceho zamestnania bolo najmenej 12 hodín a v osobitných alebo režimových prevádzkach aspoň šesť hodín.

Dovolenka

§ 12

(1) Vojaci v základnej službe majú nárok na riadnu dovolenku v dĺžke 21 dní za každých deväť mesiacov služby. Riadnu dovolenku možno čerpať po splnení najmenej troch mesiacov služby, pričom za každé tri mesiace možno čerpať jej pomernú časť. Nástup riadnej dovolenky určuje veliteľ tak, aby sa vyčerpala do konca služby. Riadna dovolenka sa prerušuje, ak je vojak v čase dovolenky uznaný za neschopného na službu pre chorobu alebo úraz; ak táto neschopnosť trvá do konca služby a vojak z tohto dôvodu riadnu dovolenku nevyčerpá, nárok na ňu zaniká.

(2) Vojakom v základnej (náhradnej) službe a na vojenskom cvičení sa udeľuje osobitná dovolenka v dĺžke dvoch dní pri úmrtí rodičov, manžela, druha, detí, súrodencov, pestúnov, osvojiteľov a na vlastnú svadbu a v iných závažných prípadoch; osobitnú dovolenku možno udeliť v dĺžke až siedmich dní pri živeľnej pohrome, ktorá postihla osoby vojakovi blízke.⁵⁾ Vojakom v základnej službe prijatým na štúdium na vojenskej škole a vojakom v základnej službe pred prijatím do služobného pomeru vojaka z povolania sa udeľuje osobitná dovolenka v dĺžke 14 dní.

(3) Vojakom v základnej (náhradnej) službe možno udeliť dovolenku bez nároku na peňažné náležitosti v dĺžke do 30 dní za celú dobu služby zo zvlášť závažných rodinných a osobných dôvodov.

(4) Riadna a osobitná dovolenka sa započítava do doby služby. Dovolenka bez nároku na peňažné náležitosti sa do doby služby nezapočítava. Do času dovolenky sa započítavajú dni pracovného pokoja.⁶⁾

§ 12a

(1) Vojaci z povolania majú nárok na riadnu dovolenku v dĺžke 37 dní v kalendárnom roku. Do doby dovolenky sa započítava päť sobôt a päť nediel. Sviatky⁷⁾ sa do dĺžky dovolenky nezapočítavajú. Vojakom z povolania, ktorí neboli v služobnom pomere vojaka z povolania po celú dobu kalendárneho roka, patrí pomerná časť riadnej dovolenky, ktorá sa určí tak, že za každý kalendárny mesiac trvania služobného pomeru v kalendárnom roku patrí jedna dvanástina riadnej dovolenky. Ak služobný pomer vznikne najneskôr alebo ak zanikne najskôr 15. deň v mesiaci, patrí vojakovi z povolania pomerná časť riadnej dovolenky aj za tento kalendárny mesiac.

(2) Nástup riadnej dovolenky určuje veliteľ podľa určených úloh a s prihliadnutím na požiadavku vojaka z povolania tak, aby ju vojak z povolania mohol vyčerpať spravidla do konca kalendárneho roka. Veliteľ je povinný udeliť vojakovi z povolania v príslušnom kalendárnom roku najmenej dva týždne z jeho nároku na riadnu dovolenku. Plánovaný nástup riadnej dovolenky oznámi veliteľ vojakovi z povolania najneskôr do 15. januára kalendárneho roka. Riadnu dovolenku nevyčerpanú v kalendárnom roku je veliteľ povinný poskytnúť najneskôr do konca nasledujúceho kalendárneho roka.

(3) Ak to vyžaduje dôležitý záujem služby, môže veliteľ zmeniť vojakovi z povolania pôvodne určený nástup riadnej dovolenky alebo ho z nej odvolať; vojak z povolania má nárok na náhradu nákladov, ktoré mu tým bez jeho zavinenia vznikli. Udelenie riadnej dovolenky v inom než pôvodne určenom termíne oznámi veliteľ vojakovi z povolania najneskôr 14 dní pred jej nástupom; so súhlasom vojaka z povolania možno túto lehotu skrátiť.

(4) Riadna dovolenka sa prerušuje, ak vojak z povolania je v čase čerpania riadnej dovolenky uznaný za neschopného na službu pre chorobu alebo úraz, ak je mu udelená krátka dovolenka na ošetrovanie člena rodiny, a u vojačky z povolania dňom nástupu materskej dovolenky.

(5) Ak riadna dovolenka alebo jej časť nebola vyčerpaná ani do konca nasledujúceho kalendárneho roka, patrí vojakovi z povolania náhrada v pomernej výške platu zodpovedajúca počtu dní nevyčerpanej riadnej dovolenky. Obdobne sa postupuje pri prepustení vojaka z povolania zo služobného pomeru, ktorý nevyčerpal riadnu dovolenku alebo jej časť. Ak vojak z povolania zomrie, vyplatí sa náhrada za nevyčerpanú dovolenku alebo jej časť pozostalému manželovi, a ak ho niet, rovným dielom osobám, ktoré boli na vojaka odkázané výživou.

(6) Ak služobný pomer vojaka z povolania zanikne z dôvodov uvedených v § 26 ods. 1 písm. d), f) a g), ods. 2 písm. e) alebo odňatím vojenskej hodnosti po vyčerpaní riadnej dovolenky alebo jej časti, na ktorú mu nevznikol nárok, je povinný vrátiť plat vyplatený za túto dobu.

(7) Riadna dovolenka sa kráti pri neschopnosti na službu pre chorobu alebo úraz, pri udelení dovolenky bez nároku na peňažné náležitosti a pri udelení ďalšej materskej dovolenky za prvých 120 dní a za každých ďalších 30 dní o jednu dvanástinu. Riadna dovolenka sa nekráti pri neschopnosti na službu pre pracovný úraz alebo chorobu z povolania.

(8) Riadnu dovolenku možno krátiť za každý deň neospravedlnenej neprítomnosti vojaka z povolania v zamestnaní o jeden až tri dni, najviac o 22 dní v kalendárnom roku. Pri neprítomnosti vojaka z povolania v zamestnaní z dôvodu výkonu trestu odňatia slobody sa riadna dovolenka kráti za každých 30 dní neprítomnosti o jednu dvanástinu.

§ 12b

(1) Vojaci z povolania majú nárok na krátku dovolenku v dĺžke:

- a) jeden deň pri narodení dieťaťa manželke (družke) vojaka na jej prevoz do zdravotníckeho zariadenia a späť, pri sprevádzaní rodinného príslušníka do zdravotníckeho zariadenia a pri návrate z neho pri náhlom ochorení alebo úraze a na vopred určené vyšetrenie, ošetrovanie alebo liečenie;
- b) jeden deň na účasť na svadobnom obrade dieťaťa alebo rodiča vojaka;
- c) dva dni na vlastnú svadbu, z toho jeden deň na účasť na svadobnom obrade;
- d) jeden deň pri sťahovaní vojaka v mieste, kde koná službu, dva dni pri sťahovaní do miesta vzdialeného do 500 km a tri dni do miesta vzdialeného nad 500 km od miesta, kde koná službu, ak ide o sťahovanie v záujme ozbrojených síl;
- e) dva dni mesačne po dobu troch mesiacov pred prepustením zo služobného pomeru na vyhľadávanie občianskeho zamestnania;
- f) jeden deň na účasť na pohrebe rodiča, súrodenca, prarodiča a vnuka vojaka, rodiča, súrodenca a prarodiča jeho manželky, manžela súrodenca vojaka alebo inej osoby, ktorá žila s vojakom v čase úmrtia v spoločnej domácnosti, a ďalší jeden deň, ak vojak obstaráva pohreb týchto osôb;
- g) tri dni pri úmrtí manželky, družky alebo dieťaťa vojaka, z toho jeden deň na účasť na pohrebe týchto osôb;
- h) najviac sedem po sebe idúcich kalendárnych dní pri ošetrovaní člena rodiny, ktorý je výlučne odkázaný na pomoc vojaka, pokiaľ potreba ošetrovania trvá;
- i) najviac 13 po sebe idúcich kalendárnych dní pri ošetrovaní dieťaťa vo veku do 10 rokov, ktoré je výlučne odkázané na pomoc vojaka, ak nie je v domácnosti, v ktorej dieťa žije, niekto iný, kto by sa o dieťa mohol starať, pokiaľ potreba ošetrovania trvá.

(2) Krátka dovolenka v celkovej dĺžke do 10 dní v kalendárnom roku môže byť udelená na návštevu rodiny alebo detí ženatým vojakom z povolania (rozvedeným alebo ovdoveným s deťmi), ktorí nemajú v mieste zamestnania byt a nemôžu denne dochádzať k rodine alebo deťom, ktoré sú na nich odkázané výživou, alebo slobodným (rozvedeným, ovdoveným) na návštevu rodičov, pokiaľ k nim nemôžu denne dochádzať, alebo z iných vážnych dôvodov, najmä na vybavenie dôležitých osobných, rodinných alebo majetkových záležitostí, ktoré vyžadujú osobnú účasť vojaka z povolania a ktoré nemožno vybaviť v mimopracovnom čase.

(3) Krátka dovolenka v nevyhnutne potrebnom rozsahu sa vojakom z povolania udelí z dôvodu výkonu verejnej funkcie a občianskej povinnosti, ako aj z dôvodu plnenia iných úkonov vo všeobecnom záujme za podmienok ustanovených predpismi o poskytovaní plateného voľna s náhradou mzdy.⁸⁾

§ 12c

(1) Vojaci z povolania majú nárok na osobitnú dovolenku v dĺžke siedmich kalendárnych dní, ak po celý kalendárny rok vykonávajú zdraviu škodlivú alebo zvlášť obťažnú službu. Ak vykonávali túto službu len po časť kalendárneho roka, najmenej v dĺžke šiestich mesiacov, patrí im pomerná časť osobitnej dovolenky. Osobitná dovolenka sa musí vždy vyčerpať v príslušnom kalendárnom roku, a to prednostne. Za nevyčerpanú osobitnú dovolenku sa neposkytuje náhrada.

(2) V roku, keď bola vojakom z povolania udelená preventívna rehabilitácia alebo kúpeľné liečenie mimo riadnej dovolenky, nárok na osobitnú dovolenku zaniká.

(3) Federálne ministerstvo obrany a Federálne ministerstvo vnútra po dohode s Federálnym ministerstvom práce a sociálnych vecí, Ministerstvom zdravotníctva Českej republiky a Ministerstvom zdravotníctva Slovenskej republiky ustanovia všeobecne záväzným právnym predpisom, ktorá služba je zdraviu škodlivá alebo zvlášť obťažná.

§ 12d

Vojakom z povolania možno na ich žiadosť udeliť z rodinných alebo iných závažných dôvodov dovolenku bez nároku na peňažné náležitosti. Túto dovolenku udeľuje minister obrany Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky alebo minister vnútra Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky alebo nimi na to splnomocnené orgány. Doba tejto dovolenky presahujúca 30 dní sa nezapočítava do doby služby.

DIEL VI

VOJENSKÉ DISCIPLINÁRNE PRÁVO

§ 13

(1) Každý vojak je povinný zachovávať vojenskú disciplínu a upevňovať ju.

(2) Velitelia sú povinní vychovávať svojich podriadených k uvedomelej vojenskej disciplíne. Za tým účelom sa im zveruje právo udeľovať odmeny za disciplínu a ukladať disciplinárne tresty. Táto vojenská disciplinárna právomoc slúži na udržiavanie a upevňovanie vojenského poriadku a disciplíny.

§ 14

Rozsah vojenskej disciplinárnej právomoci

Vojenskej disciplinárnej právomoci podliehajú

- a) vojaci v činnej službe,
- b) osoby, ktoré sa povolaním do zvláštnej služby stali príslušníkmi ozbrojených síl,
- c) osoby povolané na osobné úkony pre potreby ozbrojených síl,
- d) vojaci mimo činnej služby pre disciplinárne priestupky spáchané vo vojenskej rovnošate,
- e) osoby, ktoré mali nastúpiť vojenskú činnú službu, pre nenastúpenie tejto služby, pokiaľ nejde o trestný čin,
- f) vojnoví zajatci.

§ 15

Odmeny za disciplínu

(1) Odmeny za disciplínu sa udeľujú za záslužné činy alebo za príkladné plnenie vojenských povinností.

(2) Odmeny za disciplínu sú najmä: pochvala, peňažné alebo vecné dary, udelenie čestného odznaku a mimoriadne povýšenie.

§ 16

Disciplinárny priestupok

(1) Disciplinárny priestupok je také zavinené konanie alebo opomenutie, ktoré sa prieči vojenským poriadkom a predpisom, rozkazom a nariadeniam a porušuje vojenskú disciplínu, pokiaľ nie je trestné podľa Trestného zákona.

(2) Disciplinárnym priestupkom je tiež konanie označené za priestupok v osobitných zákonoch.⁹⁾

§ 17

Disciplinárne tresty

(1) Disciplinárnymi trestami sú pokarhanie, prísne pokarhanie, zákaz vychádzok, väzenie, odňatie hodnosti slobodníka, odňatie poddôstojníckej hodnosti, zníženie hodnosti o jeden stupeň.

(2) Mužstvu sa môžu ukladať tieto disciplinárne tresty: pokarhanie, prísne pokarhanie, zákaz vychádzok do 21 dní, väzenie do 14 dní a odňatie hodnosti slobodníka. Ženám sa disciplinárny trest väzenia neukladá.

(3) Poddôstojníkom v základnej (náhradnej) službe a na vojenskom cvičení sa môžu ukladať tieto disciplinárne tresty: pokarhanie, prísne pokarhanie, zákaz vychádzok do 14 dní, zníženie hodnosti o jeden stupeň a odňatie poddôstojníckej hodnosti.

(4) Poddôstojníkom v ďalšej službe, práporčíkom, dôstojníkom a generálom sa môžu ukladať tieto disciplinárne tresty: pokarhanie, prísne pokarhanie a zníženie hodnosti o jeden stupeň.

(5) Za disciplinárne priestupky uvedené v § 16 ods. 2 sa ukladajú sankcie a ochranné opatrenia podľa osobitných zákonov.

§ 17a

Trest väzenia

(1) Trest väzenia sa vykonáva vo väznici vojenského útvaru. Nástup trestu určí veliteľ po lekárskej prehliadke, ktorej je potrestaný povinný sa podrobiť.

(2) Výkon trestu väzenia spočíva v obmedzení osobnej slobody pobytom vo väznici vojenského útvaru a v nariadení pracovnej činnosti, ktorá sa vykonáva najviac osem hodín denne. Vo výkone trestu je potrestaný strážený. Raz za deň má potrestaný právo na vychádzku v objekte vojenského útvaru so sprevádzaním v trvaní 50 minút.

(3) Výkon trestu väzenia sa prerušuje v dňoch sviatkov a volieb do Federálneho zhromaždenia Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky, Českej národnej rady a Slovenskej národnej rady a pre chorobu alebo úraz. Veliteľ, ktorý trest uložil, môže výkon trestu väzenia prerušiť z dôvodov zabezpečenia výcviku alebo iných závažných dôvodov.

(4) Trest väzenia alebo zvyšok trestu po prerušení sa musí nastúpiť do 30 dní od jeho vyhlásenia, inak sa nevykoná.

§ 18

Ukladanie disciplinárnych trestov

(1) Disciplinárny trest možno uložiť za disciplinárny priestupok podriadenému, ak nepostačujú na jeho nápravu a obnovenie disciplíny iné miernejšie výchovné prostriedky (dohováranie, napomenutie a pod.).

(2) Druh a výška trestu musia byť úmerné povahe priestupku a jeho následkom, miere zavinenia, okolnostiam, za ktorých bol spáchaný, skoršiemu chovaniu previnilého, predvídanému účinku trestu na previnilého a na morálny stav jednotky.

(3) Veliteľ zodpovedá za riadne vyšetrenie prípadu a za vyslúchnutie obvineného pred uložením trestu.

(4) Ukladať tresty a ochranné opatrenia za disciplinárne priestupky uvedené v § 16 ods. 2 môžu len velitelia útvarov a vyšší velitelia na mieste orgánov uvedených v osobitných zákonoch.⁹⁾

(5) Rozhodnutie o uložení disciplinárneho trestu musí mať písomnú formu a musí byť obvinenému vyhlásené včítane poučenia o jeho práve na odvolanie.

§ 19

Zrušený

§ 20

Odvolanie

(1) Proti uloženému disciplinárnemu trestu sa možno odvolať, a to do dvoch dní od doručenia rozhodnutia; lehota sa začína dňom, ktorý nasleduje po dni doručenia rozhodnutia.

(2) Odvolanie má odkladný účinok.

(3) Odvolanie možno podať najbližšiemu nadriadenému toho, kto trest uložil. Nadriadený môže uložený trest zrušiť, zmierniť alebo ponechať v platnosti. Proti rozhodnutiu nadriadeného o odvolaní sa nemožno odvolať.

§ 21

(1) Za disciplinárny priestupok možno uložiť disciplinárny trest najskôr nasledujúci deň po jeho spáchaní, najneskôr však do 30 dní odo dňa, keď sa o jeho spáchaní dozvedel nadriadený veliteľ vojaka. Disciplinárny priestupok sa premlčuje uplynutím jedného roka odo dňa, keď bol spáchaný.

(2) Disciplinárny trest možno zahladať.

(3) Právoplatné rozhodnutie o uložení trestu a ochranného opatrenia podľa osobitných zákonov je vykonateľné podľa správneho poriadku¹⁰⁾ aj u osôb, ktoré prestali podliehať vojenskej disciplinárnej právomoci.

§ 21a

Amnestiu vo veciach priestupkov osôb podliehajúcich vojenskej disciplinárnej právomoci udeľuje prezident Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky.

§ 22

(1) Na prejednávanie disciplinárnych priestupkov uvedených v § 16 ods. 2 sa použijú ustanovenia osobitných zákonov⁹⁾ s odchýlkami ustanovenými týmto zákonom.

(2) Pokuty a náhrady trov konania uložené podľa § 16 ods. 2 sú príjmami štátneho rozpočtu Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky.

(3) Podrobnejšiu úpravu vojenského disciplinárneho práva určí disciplinárny poriadok, ktorý vydá prezident Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky.

DIEL VII VOJACI Z POVOLANIA

§ 23

Za vojakov z povolania možno prijať len občanov Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky bezvýhradne tejto republike oddaných, s potrebnou telesnou aj duševnou zdatnosťou, ktorí spĺňajú morálne a odborné požiadavky ustanovené vykonávacími predpismi a zložia vojenskú prísahu.

§ 24

(1) Vojakmi z povolania sú práporčiaci, dôstojníci a generáli, ktorí vykonávajú vojenskú službu ako svoje povolanie v služobnom pomere, do ktorého boli prijatí na vlastnú žiadosť po vykonaní základnej (náhradnej) služby.

(2) Ak bol do služobného pomeru vojaka z povolania prijatý vojak, ktorý je podľa branného zákona povinný ďalšou službou, plní svoju povinnosť na ďalšiu službu v služobnom pomere vojaka z povolania.

§ 25

Vznik, prerušenie a zánik služobného pomeru

(1) Služobný pomer vojaka z povolania sa uzaviera písomnou formou na dobu najmenej 10 rokov; vzniká dňom, ktorý sa dojednal dohodou medzi občanom a príslušným orgánom ozbrojených síl. Služobný pomer vojaka z povolania zaniká prepustením z tohto služobného pomeru, odňatím alebo stratou vojenskej hodnosti, prepustením z vojska alebo úmrtím.

(2) Služobný pomer vojaka z povolania sa prerušuje po dobu výkonu poslaneckého mandátu v zákonodarných zboroch alebo po dobu výkonu volenej platenej funkcie v obecnom zastupiteľstve.

§ 26

Prepustenie zo služobného pomeru

(1) Zo služobného pomeru vojaka z povolania sa prepustia vojaci

- a) ktorých uznala vojenská lekárska komisia za neschopných na vojenskú činnú službu zo zdravotných dôvodov,
- b) u ktorých vojenská lekárska komisia určila zníženú schopnosť na vojenskú činnú službu zo zdravotných dôvodov a pre ktorých nie je v ozbrojených silách iné vhodné zaradenie,
- c) pre ktorých nie je pri znížení počtov ozbrojených síl alebo pri ich reorganizácii iné služobné zaradenie,
- d) ktorí boli právoplatne odsúdení súdom za úmyselný trestný čin na nepodmienečný trest odňatia slobody,
- e) ktorí majú na základe uznesenia vlády Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky prejsť k civilným orgánom alebo organizáciám na funkcie neplánované pre vojakov z povolania,
- f) na vlastnú žiadosť po splnení prevzatého záväzku,
- g) ak nedošlo k dohode o predĺžení záväzku o ďalšiu službu.¹¹⁾

(2) Zo služobného pomeru vojaka z povolania možno prepustiť vojakov

- a) ktorí vo vojenskej činnnej službe dosiahli vekovú hranicu ustanovenú v brannom zákone,

- b) ktorí spĺňajú podmienky nároku na starobný dôchodok,
- c) na vlastnú žiadosť z dôvodov hodných osobitného zreteľa pred splnením záväzku,
- d) ktorí boli právoplatne odsúdení súdom pre trestný čin, ak nejde o prípad uvedený v odseku 1 písm. d),
- e) pre služobnú nespôsobilosť,
- f) ktorí porušili zákazy ustanovené zákonom¹²⁾ pre vojakov z povolania.

(3) Vojaci z povolania, ktorí dosiahli vekovú hranicu ustanovenú na zotrvanie vo vojenskej činnnej službe, môžu byť so svojím súhlasom ponechaní podľa potrieb ozbrojených síl v služobnom pomere nad ustanovenú vekovú hranicu na základe rozhodnutia ministra obrany Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky alebo ministra vnútra Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky alebo orgánov nimi na to splnomocnených. Zo služobného pomeru sa podľa odseku 2 písm. a) prepustia vojaci, ktorí s ponechaním v ňom nad ustanovenú vekovú hranicu nesúhlasia.

(4) O prepustení vojaka z povolania podľa odseku 2 písm. d) a písm. f) sa môže rozhodnúť iba do dvoch mesiacov odo dňa, keď sa dôvod na prepustenie zistil, najneskoršie však do jedného roku odo dňa, keď tento dôvod vznikol.

(5) Návrhy na prepustenie vojakov z povolania podľa odseku 2 písm. d) a písm. f) posudzujú komisie zriadené ministrom obrany Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky a ministrom vnútra Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky.

(6) Vojak z povolania, ktorý má byť prepustený zo služobného pomeru, sa písomne upovedomí o prepustení zo služobného pomeru najmenej tri mesiace vopred, ak dohoda neustanovuje inak. Rozhodnutie o prepustení zo služobného pomeru sa musí vyhotoviť písomne a musí sa v ňom uviesť dôvod prepustenia a skutkovo vymedziť tak, aby ho nebolo možné zameniť s iným dôvodom.

§ 26a **Zákaz prepustenia**

(1) Vojak z povolania nesmie byť prepustený zo služobného pomeru v ochrannnej dobe, to je v dobe:

- a) keď bol uznaný za dočasne neschopného na službu pre chorobu alebo úraz, pokiaľ si túto neschopnosť úmyselne nevyvolal alebo nespôsobil v opitosti alebo zneužitím omamného prostriedku,
- b) od podania návrhu na ústavné ošetrovanie alebo od povolenia kúpeľného liečenia poskytovaného počas dočasnej neschopnosti na výkon služby až do dvoch mesiacov od jeho skončenia; pri ochorení na tuberkulózu alebo chorobu z povolania sa táto doba predlžuje o 12 mesiacov po prepustení z ústavného ošetrovania, alebo
- c) keď je vojačka z povolania tehotná alebo keď sa vojačka z povolania alebo vojak z povolania samostatne trvale stará o dieťa mladšie ako tri roky.

(2) Ak by sa mal služobný pomer skončiť v ochrannnej dobe, trojmesačná lehota uvedená v § 26 ods. 6 po dobu trvania dôvodov podľa odseku 1 sa neskončí, pokiaľ vojak z povolania písomne nevyhlási, že na jej dodržaní netrvá.

(3) Zákaz prepustenia v ochrannnej dobe sa nevzťahuje na vojakov z povolania, ktorí spĺňajú podmienky nároku na starobný, invalidný alebo čiastočný invalidný dôchodok a na dôvody prepustenia podľa § 26 ods. 1 písm. d) a ods. 2 písm. c), d) a f).

§ 27

(1) O prijatí do služobného pomeru a o prepustení z neho rozhodujú u vojakov z povolania vo svojej pôsobnosti minister obrany Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky a minister vnútra Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky; u práporčikov z povolania orgány splnomocnené na to príslušnými ministrami.

(2) O prepustení podľa § 26 ods. 2 písm. c) a o prerušení služobného pomeru podľa § 25 ods. 2 rozhodujú vo svojej pôsobnosti minister obrany Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky a minister vnútra Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky.

§ 28

(1) Vojaci z povolania sú povinní vykonávať službu v mieste a vo funkcii podľa potrieb ozbrojených síl, plniť iniciatívne a svedomite služobné povinnosti a sústavne zvyšovať odborné znalosti i telesnú zdatnosť.

(2) Ak vojak z povolania požiada o premiestnenie zo závažných dôvodov, možno žiadosti vyhovieť, ak to dovoľuje záujem služby. Žiadosti sa predkladajú do konca februára kalendárneho roka. V naliehavých prípadoch možno žiadosť predložiť kedykoľvek. O žiadosti rozhodne minister obrany Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky a minister vnútra Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky alebo orgány nimi na to splnomocnené do 60 dní od jej doručenia veliteľovi; v odôvodnených prípadoch možno túto lehotu predĺžiť o 30 dní. O predĺžení lehoty je veliteľ povinný žiadateľa písomne informovať.

(3) Vojakom z povolania zabezpečujú orgány Federálneho ministerstva obrany alebo Federálneho ministerstva vnútra byť v mieste ich služobného zaradenia. Ustanovenia zákona o hospodárení s bytmi zostávajú nedotknuté.

§ 28a

(1) Vojakom z povolania sa môže na upevnenie ich fyzickej zdatnosti, telesného a duševného zdravia poskytnúť preventívna rehabilitácia v dĺžke 14 kalendárnych dní v roku.

(2) Vojakom z povolania s oslabeným zdravotným stavom sa môže na základe lekárskeho odporúčania poskytnúť preventívna rehabilitácia formou kúpeľného liečenia alebo starostlivosti v ozdravovniach spojená s časťou riadnej dovolenky.

(3) Podmienky poskytovania a spôsob preventívnej rehabilitácie určia vo svojej pôsobnosti minister obrany Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky a minister vnútra Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky.

§ 29

(1) Vojakom z povolania nie je dovolené vykonávať sústavnú zárobkovú činnosť na základe pracovného alebo obdobného pomeru ani prevádzkovať živnosť alebo inú podnikateľskú činnosť.¹³⁾

(2) Vojaci z povolania nesmú byť členmi riadiacich a kontrolných orgánov právnických osôb, pokiaľ cieľom činnosti týchto právnických osôb je dosahovanie zisku.

§ 29a

(1) Príprava vojakov z povolania sa uskutočňuje štúdiom na vojenských školách alebo iných školách v Českej republike a Slovenskej Republike, na školách v zahraničí alebo v iných vzdelávacích zariadeniach podľa potrieb ozbrojených síl.

(2) Na štúdium môžu byť vyslaní vojaci z povolania na základe dohody s Federálnym ministerstvom obrany alebo Federálnym ministerstvom vnútra. Dohoda musí mať písomnú formu a musí v nej byť uvedená škola, odbor štúdia, doba, po ktorú sa vojak z povolania zaväzuje zotrvať po skončení štúdia v služobnom pomere, a celková suma, ktorú možno od vojaka z povolania požadovať ako náhradu nákladov za nesplnenie záväzku. Povinnosť na náhradu nevznikne, ak vojak z povolania zomrel alebo bol prepustený zo služobného pomeru podľa § 26 ods. 1 písm. a) až c), e) a ods. 2 písm. a) a b) tohto zákona.

(3) Vojaci z povolania môžu študovať na školách aj bez dohody s Federálnym ministerstvom obrany alebo Federálnym ministerstvom vnútra, ak toto štúdium nie je na prekážku plneniu ich služobných povinností.

(4) Federálne ministerstvo obrany a Federálne ministerstvo vnútra ustanovia všeobecne záväzným právnym predpisom obsah dohody o vyslaní na štúdium, podrobnosti o priebehu služby vojakov z povolania po dobu štúdia, podmienky zníženia alebo odpustenia náhrady nákladov a v súčinnosti s Federálnym ministerstvom financií výšku náhrady nákladov za nesplnenie záväzku.

§ 30

(1) Vojaci z povolania ozbrojených síl môžu byť pridelení mimo ozbrojených síl právnickým osobám do funkcií na plnenie úloh obranného charakteru s ponechaním vo vojenskej činnnej službe.

(2) Počet týchto funkcií určí Rada obrany štátu z počtov ozbrojených síl a zároveň určí, či sa započítavajú do počtov právnickej osoby. Pridelenie vykonáva minister obrany Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky alebo Minister vnútra Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky po predchádzajúcom súhlase vojaka z povolania s týmto personálnym opatrením.

(3) Výpočet a výplata peňažných náležitostí prideleným vojakom z povolania sa vykonáva podľa predpisov platných pre vojakov z povolania. V prípadoch, keď to určí Rada obrany štátu, zúčtujú sa finančné prostriedky na úhradu peňažných náležitostí z rozpočtu Federálneho ministerstva obrany alebo Federálneho ministerstva vnútra.

(4) Federálne ministerstvo obrany alebo Federálne ministerstvo vnútra poskytuje prideleným vojakom z povolania preventívnu a liečebnú starostlivosť, vecné a peňažné dávky nemocenskej starostlivosti v ozbrojených silách, sociálne a naturálne náležitosti podľa predpisov v nich platných.

(5) Personálne práce s pridelenými vojakmi z povolania sa vykonávajú podľa predpisov platných pre vojakov z povolania.

(6) Disciplinárnu právomoc nad pridelenými vojakmi z povolania majú ich nadriadení vojaci z povolania. Pokiaľ nadriadenými vojakov z povolania sú civilné osoby, predkladajú sa návrhy na výkon disciplinárnej právomoci ministromi obrany Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky alebo ministromi vnútra Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky.

(7) Spätné zaradenie vojakov z povolania do pôsobnosti Federálneho ministerstva obrany alebo pôsobnosti Federálneho ministerstva vnútra a prepustenie zo služobného pomeru vykonáva

minister obrany Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky alebo minister vnútra Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky po prerokovaní so štatutárnym zástupcom právnických osôb.

§ 31

(1) Vojakom z povolania prepúšťaným zo služobného pomeru podľa § 26 ods. 1 písm. a) až c), f) a g) alebo ods. 2 písm. a) a c) až f), ktorí zotrvali v služobnom pomere vojaka z povolania najmenej päť rokov, možno umožniť na náklady Federálneho ministerstva obrany alebo Federálneho ministerstva vnútra v trvaní do troch mesiacov pred prepustením rekvalifikáciu za predpokladu, že nedošlo ku skráteniu tejto lehoty podľa § 26 ods. 6 tohto zákona.

(2) Rekvalifikácia podľa tohto zákona je prípravou na nové pracovné zaradenie a spočíva v zmene doterajšej kvalifikácie. Vykonáva sa na žiadosť prepúšťaného vojaka. O absolvovaní rekvalifikácie vydá Federálne ministerstvo obrany alebo Federálne ministerstvo vnútra doklad.

§ 31a

Zrušený

§ 32

Vojaci v ďalšej službe podľa § 37 ods. 2 písm. b) branného zákona sú materiálne zabezpečení ako vojaci z povolania. Ustanovenia týkajúce sa vojakov z povolania podľa tohto zákona sa na nich vzťahujú s výnimkou ustanovenej doby trvania služobného pomeru v § 25, vysielania na štúdium podľa § 29a a 30. Podľa § 28 ods. 3 možno vojakovi v ďalšej službe zabezpečiť byt alebo ubytovanie.

DIEL VIII

PEŇAŽNÉ DÁVKY

§ 33

Výsluhový príspevok

(1) Vojakom z povolania prepusteným zo služobného pomeru podľa § 26 ods. 1 písm. a) až c) a e) až g) a ods. 2 patrí výsluhový príspevok

- a) po dobu jedného roka od prepustenia zo služobného pomeru vo výške 20 % platu, ak konali službu v ozbrojených silách po dobu kratšiu ako 10 rokov;
- b) po dobu dvoch rokov od prepustenia zo služobného pomeru vo výške 30 % platu, ak konali službu v ozbrojených silách po dobu najmenej 10 rokov, ale kratšiu ako 20 rokov;
- c) do 60 rokov veku vo výške 30 % platu, ak konali službu v ozbrojených silách po dobu najmenej 20 rokov. Táto výmera sa zvyšuje za 21. a každý ďalší ukončený rok služby o 1 % platu.

(2) Vojakom z povolania, ktorých služobný pomer zanikol z iného než v odseku 1 uvedeného dôvodu, môže minister obrany Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky alebo minister vnútra Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky priznať výsluhový príspevok vo výmere podľa odseku 1, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

(3) Najvyššia výmera výsluhového príspevku ku dňu jeho priznania nesmie prekročiť najvyššiu výmeru starobného dôchodku.¹⁴⁾

(4) Pri súbehu výsluhového príspevku s príjmom zo zárobkovej činnosti alebo s príjmami, ktoré nahrádzajú zárobok, sa výsluhový príspevok nekráti.

(5) Pri súbehu výsluhového príspevku so starobným, invalidným, čiastočným invalidným dôchodkom alebo dôchodkom za výsluhu rokov patrí oprávnenému podľa jeho voľby buď príspevok, alebo dôchodok.

(6) Pri súbehu nároku na výsluhový príspevok s nárokom na príspevok za službu podľa osobitných predpisov¹⁵⁾ patrí vyšší príspevok.

(7) Priznaný výsluhový príspevok sa zvyšuje v rovnakých termínoch a rovnakým spôsobom ako čiastočný invalidný dôchodok.

(8) Po dobu pobytu príjemcu výsluhového príspevku v cudzine, po dobu väzby alebo výkonu trestu odňatia slobody sa príspevok vypláca za podmienok ustanovených pre výplatu dôchodkov zo sociálneho zabezpečenia.¹⁶⁾

(9) Dobou konania služby rozhodnou pre nárok na výsluhový príspevok a jeho výšku je doba služby započítateľná podľa predpisov o sociálnom zabezpečení včítane zvýšeného zápočtu doby služby výkonného letca a výkonu funkcií zvláštnej povahy alebo zvláštneho stupňa nebezpečnosti¹⁶⁾ a doba hodnotená ako doba služby podľa predpisov o súdnych a mimosúdnych rehabilitáciách.¹⁷⁾

(10) Pri opätovnom prijatí do služobného pomeru vojaka z povolania zaniká doterajší nárok na výsluhový príspevok dňom, ktorý predchádza dňu opätovného prijatia do služobného pomeru.

§ 33a **Odchodné**

(1) Vojakom z povolania prepusteným zo služobného pomeru podľa § 26 ods. 1 písm. a) až c) a e) až g) a ods. 2 písm. a) až c) patrí odchodné vo výške

- a) jednonásobku platu, pokiaľ konali službu po dobu menej ako 10 rokov,
- b) dvojnásobku platu, pokiaľ konali službu po dobu najmenej 10 rokov,
- c) trojnásobku platu, pokiaľ konali službu po dobu najmenej 15 rokov,
- d) štvornásobku platu, pokiaľ konali službu po dobu najmenej 20 rokov,
- e) pätnásobku platu, pokiaľ konali službu po dobu najmenej 25 rokov,
- f) šesťnásobku platu, pokiaľ konali službu po dobu najmenej 30 rokov.

(2) Vojakom z povolania, ktorých služobný pomer zanikol z iného než v odseku 1 a v § 33b uvedeného dôvodu, patrí odchodné vo výmere jednej štvrtiny súm uvedených v odseku 1.

(3) Pre nárok na odchodné a jeho výšku sa započítava skutočne vykonaná doba činnej služby v ozbrojených silách, doba služby v ozbrojených bezpečnostných zboroch a doba hodnotená ako doba služby podľa predpisov o súdnych a mimosúdnych rehabilitáciách.¹⁷⁾

(4) Vojakom z povolania v pôsobnosti Federálneho ministerstva vnútra, ktorí sú bezprostredne po skončení služobného pomeru prijatí do služobného pomeru podľa osobitného zákona, odchodné nepatrí, ak im tento osobitný zákon nárok na odchodné zachováva.

(5) Ak sa vojakovi z povolania pri predchádzajúcom prepustení zo služobného pomeru vojaka z povolania, policajta alebo príslušníka ozbrojeného bezpečnostného zboru vyplatilo odchodné, vyplatí sa pri novom prepustení zo služobného pomeru odchodné znížené o sumu odchodného vyplatenú pri predchádzajúcom prepustení.

§ 33b **Úmrtné**

(1) Ak služobný pomer vojaka z povolania zanikne úmrtím, patrí pozostalému manželovi úmrtné vo výške odchodného, ktoré by vojak z povolania inak dostal podľa § 33a ods. 1. Každému pozostalému dieťaťu s nárokom na sirotský dôchodok patrí úmrtné vo výške jedného platu.

(2) Ak pozostalého manžela niet, poskytuje sa úmrtné, ktoré by inak patrilo manželovi, pozostalým deťom, a to každému dieťaťu rovnakým dielom.

(3) Ak pozostalého manžela ani detí s nárokom na úmrtné podľa odsekov 1 a 2 niet, vypláti sa úmrtné, ktoré by inak patrilo manželovi, v polovičnej výške rovným dielom osobám v tomto poradí:

- a) družke,
- b) rodičom,
- c) súrodencom,
- d) osobám, ktoré zomretého vojaka z povolania alebo jeho deti vychovali alebo sa o neho starali pred úmrtím.

§ 33c **Organizácia a konanie**

(1) Výsluhový príspevok a úmrtné v pôsobnosti Federálneho ministerstva obrany priznáva a vypláca Vojenský úrad sociálneho zabezpečenia. O odvolaní proti rozhodnutiu tohto úradu rozhoduje Federálne ministerstvo obrany.

(2) Odchodné v pôsobnosti Federálneho ministerstva obrany priznáva veliteľ, ktorý vojakovi z povolania priznal plat. Odchodné vypláca útvar, ktorý vojakovi z povolania vyplatil posledný plat. O odvolaní proti rozhodnutiu o nároku na odchodné rozhoduje priamy nadriadený veliteľa, ktorý rozhodol o tomto nároku.

(3) O výsluhovom príspevku v pôsobnosti Federálneho ministerstva vnútra rozhoduje a túto dávku vypláca orgán určený Federálnym ministerstvom vnútra. Odvolacím orgánom vo veciach výsluhového príspevku je najbližší nadriadený orgánu určeného Federálnym ministerstvom vnútra.

(4) O odchodnom a úmrtnom v pôsobnosti Federálneho ministerstva vnútra rozhoduje veliteľ útvaru, v ktorom vojak z povolania naposledy konal službu. Odvolacím orgánom vo veciach odchodného a úmrtného je služobný funkcionár najbližšie nadriadený veliteľovi útvaru, ktorý rozhodol o nároku na dávku.

(5) Pokiaľ v tomto zákone alebo vo vykonávacích predpisoch nie je ustanovené inak, platia pre organizácie a konanie o dávkach podľa tohto zákona všeobecné záväzné právne predpisy o organizácii a konaní v sociálnom zabezpečení.¹⁶⁾

§ 33d **Spoločné ustanovenia**

(1) Pre vymieranie dávok podľa tohto zákona je rozhodná platová tarifa a pravidelné príplatky patriace vojakovi z povolania v poslednom kalendárnom mesiaci trvania služobného pomeru a mesačný priemer premenlivých príplatkov, odmien a prémie vyplatených v kalendárnom roku predchádzajúcom dňu skončenia služobného pomeru, pokiaľ podliehajú dani zo mzdy. Ak

služobný pomer skončí posledným dňom kalendárneho roka, zisťuje sa uvedený mesačný priemer z tohto kalendárneho roka.

(2) Pre posudzovanie nárokov na dávky podľa tohto zákona, ich dodatočné priznanie, zmeny výšky, zánik nároku na dávku a ich výplatu, obmedzenie výplaty a zníženie dávok, lehoty pre výplatu dávok, zaokrúhľovanie výšky dávok, výplatu dávok oprávneným a iným príjemcom, nárok na dávky a ich poskytovanie vo vzťahu k cudzine, postúpenie a zrážky z dávok sa použijú ustanovenia všeobecne záväzných právnych predpisov o sociálnom zabezpečení,¹⁶⁾ pokiaľ v tomto zákone alebo vo vykonávacích predpisoch k nemu nie je ustanovené inak.

(3) Povinnosti a zodpovednosť príjemcov dávok sa spravuje ustanoveniami všeobecne záväzných právnych predpisov o sociálnom zabezpečení.¹⁶⁾

(4) Dohody o zrážkach z dávok sa môžu uzavrieť aj pre pohľadávky vojenských útvarov a útvarov Federálneho ministerstva vnútra.

(5) Dávky priznané podľa tohto dielu zákona sa nezdaňujú.

(6) Minister obrany Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky a minister vnútra Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky môžu vo svojej pôsobnosti odstraňovať tvrdosti, ktoré by sa vyskytli pri vykonávaní ustanovení tohto dielu zákona.

(7) Federálne ministerstvo obrany a Federálne ministerstvo vnútra ustanovia všeobecne záväzným právnym predpisom podrobnosti o peňažných dávkach a organizácii a konaní o nich.

DIEL IX POUŽITIE ZBRANE

§ 34

(1) Vojak v činnej službe (ďalej len „vojak“) je oprávnený pri výkone poriadkovej, strážnej, eskortnej a dozornej služby so strelnou zbraňou ju použiť len v týchto prípadoch:

- a) aby v prípade nutnej obrany odvrátil útok vedený proti jeho osobe alebo mu bezprostredne hroziaci alebo útok na život inej osoby,
- b) aby odvrátil nebezpečný útok, ktorý ohrozuje strážený objekt alebo stanovište, po márnej výzve, aby sa upustilo od útoku,
- c) aby zamedzil úteku ozbrojenej osoby alebo osoby dôvodne podozrivej zo spáchania obzvlášť závažného trestného činu, ktorú nemožno iným spôsobom zadržať,
- d) ak treba zneškodniť zviera ohrozujúce život alebo zdravie osôb.

(2) Vojak je povinný, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu možné, pred použitím strelnej zbrane vyzvať k upusteniu od útoku alebo úteku zvolaním „Stoj“, „Stoj lebo strelím“ a podľa okolností použiť aj výstražný výstrel. Pri použití strelnej zbrane je povinný dbať na potrebnú opatrnosť, neohrozovať život a nespôsobiť zranenie iným osobám a čo najviac šetriť život osoby, proti ktorej zákrok smeruje.

(3) Vojak je povinný, pokiaľ to ohrozenie dovoľuje, pred použitím strelnej zbrane použiť dohováranie, napomenutie alebo použiť hmaty a chvaty sebaobrany, služobného psa a úder strelnou zbraňou.

(4) Vojak je oprávnený použiť ten z prostriedkov uvedených v odsekoch 1, 2, 3, ktorý umožňuje splnenie povinností a pritom čo najmenej ohrozuje život a zdravie osôb, proti ktorým zakračuje. Zároveň dbá na to, aby sa tento prostriedok použil len primeraným spôsobom a aby prípadná škoda nebola v zrejmom nepomere k významu chráneného záujmu.

(5) Pri zákroku sa nesmie použiť strelná zbraň, úder strelnou zbraňou a služobný pes proti žene, ktorej tehotenstvo je zjavne očividné, osobe vysokého veku, osobe so zjavnou telesnou vadou alebo chorobou a dieťaťu s výnimkou prípadu, keď to povaha útoku vedeného týmito osobami proti chránenému záujmu alebo mimoriadnosť vzniknutej situácie podľa odseku 1 písm. a) a b) nevyhnutne vyžaduje.

(6) Použitie strelnej zbrane, služobného psa, hmatov a chvatov sebaobrany a úderu strelnou zbraňou je vojak povinný bez meškania po ich použití hlásiť nadriadenému a o týchto zákrokoch sa spíše na útvare záznam.

§ 34a

Náhrada škody

(1) Štát zodpovedá za škodu spôsobenú osobou alebo osobe, ktorá poskytla pomoc vojakovi v činnej službe pri výkone poriadkovej, strážnej, eskortnej a dozornej služby alebo vojenskému policajtovi alebo v prospech Vojenského obranného spravodajstva na ich žiadosť alebo s ich vedomím. Štát sa tejto zodpovednosti môže zbaviť len vtedy, ak osoba škodu spôsobila úmyselne.

(2) Ak u poškodeného došlo k ujme na zdraví alebo k smrti, postupuje sa podľa predpisov o odškodňovaní pracovných úrazov pracovníkov. Vláda Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky môže ustanoviť všeobecne záväzným právnym predpisom, v ktorých prípadoch a v akom rozsahu:

- a) patrí poškodenému popri nárokoch podľa pracovnoprávných predpisov jednorazové mimoriadne odškodnenie;
- b) sa zvyšuje jednorazové odškodnenie patriace podľa pracovnoprávných predpisov pozostalým po poškodenom a kedy možno také odškodnenie priznať osobám, ktoré boli na poškodeného odkázané výživou.

(3) Štát uhradza aj škodu, ktorú poškodený spôsobil v súvislosti s pomocou poskytnutou podľa odseku 1.

(4) Poškodenému sa uhradza tiež škoda na veciach, ktorá mu vznikla v súvislosti s poskytnutím pomoci podľa odseku 1. Pritom sa uhradza skutočná škoda, a to uvedením do predošlého stavu; ak to nie je možné alebo účelné, uhradza sa škoda v peniazoch. Poškodenému sa môže priznať tiež úhrada nákladov spojených s obstaraním novej veci ako náhrada za poškodenú alebo zničenú vec.

(5) Štát zodpovedá aj za škody spôsobené vojakmi v činnej službe v súvislosti s plnením ich úloh ustanovených zákonom.

(6) Náhradu škody poskytuje za vojakov v činnej službe, osobám a za osoby uvedené v odseku 1 v zastúpení štátu Federálne ministerstvo obrany a Federálne ministerstvo vnútra.

DIEL X

SPOLOČNÉ, PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 35

Minister národnej obrany Československej socialistickej republiky a minister vnútra Československej socialistickej republiky môžu upraviť vo vzájomnej dohode vzťahy medzi vojakmi v činnej službe a príslušníkmi Zboru národnej bezpečnosti.

§ 36

(1) Služobný pomer poddôstojníkov z povolania podľa zákona č. 44/1949 Zb. zaniká 30. septembrom 1960.

(2) Poddôstojníci z povolania, pokiaľ splňujú podmienky pre prijatie za vojakov z povolania podľa § 23 tohto zákona, budú na svoju žiadosť podanú do 10. júna 1960 prijatí od 1. októbra 1960 za práporčíkov z povolania.

(3) Poddôstojníci z povolania, ktorí nepožiadajú o prijatie za práporčíkov z povolania alebo ktorí podmienky pre prijatie nesplňujú, sú povinní splniť svoj záväzok na ďalšiu službu.

(4) Podrobnosti určia minister národnej obrany Československej socialistickej republiky a minister vnútra Československej socialistickej republiky.

§ 37

Vojakom, ktorí dosiahli hodnosť „staršina“, prislúcha 1. októbrom 1960 hodnosť „rotmajster“.

§ 38

Zrušený

§ 39

Zrušujú sa:

1. s účinnosťou od 1. mája 1960

- a) zákon č. 72/1946 Zb. o úprave niektorých právnych pomerov dôstojníkov a rotmajstrov z povolania a o prevzatí niektorých osôb do československej brannej moci,
- b) zákon č. 29/1947 Zb. o likvidácii takzvaného vládneho vojska, ako aj o umiestňovaní a inom zaopatrení jeho zamestnancov,
- c) zákon č. 60/1947 Zb., ktorým sa mení zákon zo 6. marca 1946 č. 72 Zb. o úprave niektorých právnych pomerov dôstojníkov a rotmajstrov z povolania a o prevzatí niektorých osôb do československej brannej moci,
- d) zákon č. 116/1947 Zb. o úprave niektorých právnych pomerov dôstojníkov, rotmajstrov a poddôstojníkov ašpirantov v zálohe,
- e) zákon č. 134/1948 Zb., ktorým sa predlžuje platnosť predpisov o úprave niektorých právnych pomerov dôstojníkov a rotmajstrov z povolania a o prevzatí niektorých osôb do československej brannej moci,
- f) zákon č. 59/1949 Zb. o odňatí vojenskej hodnosti niektorým dôstojníkom a rotmajstrom a poddôstojníkom vojska mimo činnnej služby,
- g) zákon č. 199/1949 Zb. o udeľovaní titulov vyšších vojenských hodností,
- h) zákon č. 85/1950 Zb. o opatreniach súvisiacich s úpravou disciplinárneho práva príslušníkov ozbrojených zborov,
- i) § 4 zákona č. 88/1952 Zb. o materiálnom zabezpečení príslušníkov ozbrojených síl,
- j) § 3 a 5 zákona č. 286/1948 Zb. o národnej bezpečnosti;

2. s účinnosťou od 1. októbra 1960

- a) zákon č. 44/1949 Zb. o úprave právnych pomerov súvisiacich s reorganizáciou veliteľského zboru vojska,
- b) § 5 zákona č. 88/1952 Zb. o materiálnom zabezpečení príslušníkov ozbrojených síl.

§ 40

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. májom 1960, s výnimkou ustanovenia § 4, ktoré nadobúda účinnosť 1. októbrom 1960; vykonávajú ho minister národnej obrany Československej socialistickej republiky a minister vnútra Československej socialistickej republiky.

Ústava Československej socialistickej republiky č. 100/1960 Zb. z 11. júla 1960 nadobudla účinnosť 11. júlom 1960, ústavný zákon č. 143/1968 Zb. z 27. októbra 1968 o československej federácii nadobudol účinnosť 1. januárom 1969, ústavný zákon č. 296/1990 Zb. z 19. júla 1990 o zmenách v sústave federálnych ústredných orgánov štátnej správy, na čele ktorých stojí člen vlády Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky, nadobudol účinnosť 19. júlom 1990, zákon č. 59/1969 Zb. nadobudol účinnosť 1. júlom 1969, zákon č. 100/1970 Zb. nadobudol účinnosť 1. januárom 1971, zákon č. 65/1978 Zb. nadobudol účinnosť 1. januárom 1979, zákon č. 74/1990 Zb. nadobudol účinnosť 14. marcom 1990, zákon č. 228/1991 Zb. nadobudol účinnosť 24. júlom 1991, zákon č. 77/1992 Zb. nadobudol účinnosť 10. marcom 1992 a zákon č. 226/1992 Zb. nadobudol účinnosť 13. májom 1992.

Dubček v. r.

- 1) Zákon č. 424/1991 Zb. o združovaní v politických stranách a v politických hnutiach.
- 2) Zákon č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov.
Zákon č. 308/1991 Zb. o slobode náboženskej viery a postavení cirkví a náboženských spoločností.
Zákon č. 161/1992 Zb. o registrácii cirkví a náboženských spoločností.
- 3) Napr. zákon č. 172/1990 Zb. o vysokých školách, zákon č. 335/1991 Zb. o súdoch a sudcoch.
- 4) Zákon č. 172/1990 Zb.
- 5) § 116 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov.
- 6) § 91 ods. 1 zákona č. 65/1965 Zb. Zákonník práce v znení neskorších predpisov.
- 7) Napr. zákon č. 93/1951 Zb. o štátnych sviatkoch, o dňoch pracovného pokoja a o pamätných a významných dňoch v znení neskorších predpisov.
- 8) Príloha vyhlášky Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 18/1991 Zb. o iných úkonoch vo všeobecnom záujme.
- 9) Napr. Zákon Českej národnej rady č. 200/1990 Zb. o priestupkoch, zákon Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, zákon č. 528/1990 Zb. devízový zákon v znení neskorších predpisov.
- 10) Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok).
- 11) § 37 ods. 3 zákona č. 92/1949 Zb. branný zákon v znení neskorších predpisov.
- 12) Napr. § 29 tohto zákona.
- 13) § 2 zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon).
- 14) § 24 ods. 4 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov.
- 15) Napr. zákon č. 334/1991 Zb. o služobnom pomere policajtov zaradených vo Federálnom policajnom zbore a v Zbore hradnej polície, zákon č. 100/1970 Zb. o služobnom pomere príslušníkov Zboru národnej bezpečnosti v znení neskorších predpisov, zákon SNR č. 410/1991 Zb. o služobnom pomere príslušníkov Policajného zboru Slovenskej republiky.
- 16) Zákon č. 100/1988 Zb. v znení neskorších predpisov.
Vyhláška Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 149/1988 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov.
- 17) § 25 ods. 1 zákona č. 119/1990 Zb. o súdnej rehabilitácii.
§ 24 ods. 1 až 3 zákona č. 87/1991 Zb. o mimosúdnych rehabilitáciách.

